

2022

Utviklingsplan

2022-2032

Flatanger Bygdemuseum

Utarbeidet av kultursjef i Flatanger kommune og leder i Museets venner i samarbeid med Distriktsseksjonen ved Museet Midt IKS

Formål

Planen definerer de forskjellige rollene og funksjonene hos de ulike aktørene. Den gir en gjennomgang over bygdemuseets fortrinn og utfordringer, samt definerer ambisjonene omkring bygdemuseets drift. Tiltaksplanen med handlingsprogrammet viser hvordan man skal jobbe målrettet for å realisere arbeidsgruppens ambisjoner. Utviklingsplanen er et verktøy for alle involverte ved Flatanger Bygdemuseum.

Planen er utarbeidet av ei arbeidsgruppe bestående av kultursjef i Flatanger kommune og leder i Museets venner i samarbeid med Distriktsseksjonen i Museet Midt IKS.

Virksomhet

Flatanger Bygdemuseum ligger på Hilstad, og består av en skolestue og en lærerbolig som er sammenbygd med et mellombygg, et uthus og et nytt sanitærbygg. Samlingen har over 3000 gjenstander, hvorav en stor del av disse er knyttet til skolehistorie.

Museet ble offisielt åpnet i 1981.

Roller og organisering

Kommune

Flatanger bygdemuseum eies av Flatanger kommune. Museets drift er organisatorisk underlagt oppvekst- og kulturetaten med oppvekstsjefen som øverste leder. Kultursjefen har utøvende driftsansvar for museet, og rapporterer til oppvekstsjef. Etat for næring, miljø og teknisk har ansvaret for museets bygningsmasse og utearealer.

Oppvekst og kultur

Oppvekstsjef, rolle/funksjon:

- Overordnet driftsansvar for museet
- Sikre at relevante planer er innlemmet i oppvekstetaten

Kultursjef, rolle/funksjon:

- Utøvende, administrative driftsansvaret
- Ivaretar politisk forankring ovenfor kommunestyret vedrørende drift av museet
- Ansvar for forvaltning av gjenstandssamling
- Kontaktperson for Bygdemuseets Venner vedrørende drift av museet
- Kontaktperson for Distriktsseksjonen i Museet Midt vedrørende drift av museet

Næring, miljø og teknisk

Teknisk sjef, rolle/funksjon:

- Overordnet driftsansvar for museets bygninger og utearealer
- Ivaretar politisk forankring ovenfor kommunestyret vedrørende museets bygninger og utearealer
- Vedlikeholds- og bygningsvernansvar med muligheter for rådgivning fra Museet Midt
- Ansvar for brann
- Ansvar for tekniske installasjoner
- Ansvar for iverksetting av dugnadsarbeid innen vedlikehold og skjøtsel av museets bygninger og utearealer
- Kontaktperson overfor Bygdemuseets Venner vedrørende museumsbygninger og uteareal
- Kontaktperson overfor Distriktsseksjonen vedrørende bygningsvern og sikring av museumsbygninger

Museets venner

Museet Venner ble opprettet i 2012.

Rolle/funksjon:

- Holde museet åpent for publikum om sommeren
- Ta initiativ til, og gjennomfører arrangement på museet
- Samarbeide med kultursjefen om temporære utstillinger på museet, samt i andre lokaliteter
- Bidra til utstillinger i samarbeid med andre
- Bidra med dugnadsarbeid for å bevare hus, gjenstander og tomt
- Bidra med dugnadsarbeid i forhold til registrering av gjenstander i Primus og forvaltning av samlingen

Vedtekter Museets Venner Flatanger

§1 Lagets navn

Museets Venner Flatanger

§2 Lagets formål

Øke aktiviteten i og utenfor museet.

Bidra til bevaring av hus, gjenstander og tomt.

Videreføre kunnskap om gjenstandenes bruk. Om mulig demonstrere bruk av gjenstander.

Arbeide for økt medlemskap i laget.

§3 Styret

Laget ledes av et styre på fem medlemmer. Styremedlemmer velges for to år. Leder velges av lagets årsmøte for ett år. For øvrig konstituerer de seg selv.

Det må være minst 3 medlemmer for at styret skal være beslutningsdyktig. Flertallet har beslutningsvedtaket i styret.

§4 Årsmøtet

Laget holder årsmøte hvert år. Alle registrerte medlemmer har stemmerett.

Årsmøtet godkjenner regnskap, vedtar budsjett, fatter beslutninger om retningslinjer for lagets drift, og hvilke større prosjekter laget eventuelt skal engasjere seg i.

Årsmøtet velger styre, leder, et varamedlemmer til styret, to medlemmer til varakomiteé og en revisor.

Saker som medlemmer ønsker å ta opp på årsmøtet må være innkommet før årsmøtet. Flertallet har beslutningsrett på årsmøtet.

§5 Oppløsning

Dersom laget oppløses, skal lagets verdier brukes til museets beste.

Vedtekter for Museets Venner Flatanger, vedtatt 3.6.2013, revidert 06.04.2022

Distriktsseksjonen ved Museet Midt IKS

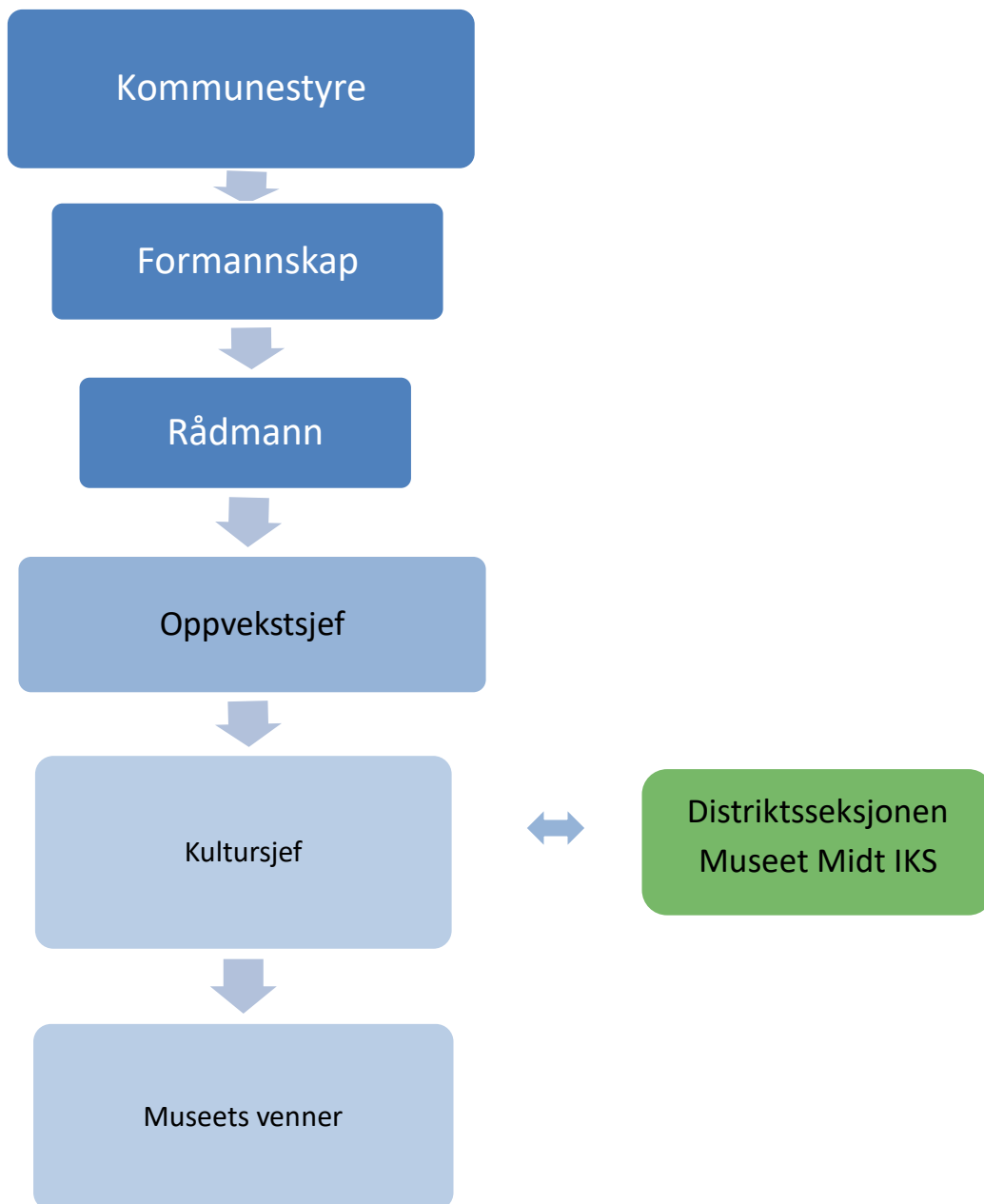
Flatanger kommune ble i 2020 medeier i Museet Midt IKS, og ivaretas av Distriktsseksjonen, som er museumsfaglige rådgivere. Årlig utarbeides det et strategidokument, som er en treårsplan for arbeidet Distriktsseksjonen skal gjennomføre i Flatanger. Strategidokumentet utarbeides sammen med kommunens kultursjef, og revideres ved behov. Strategidokumentet forankres politisk, og Distriktsseksjonen implementerer strategidokumentet i egen virksomhet. Distriktsseksjonen bistår kommunen i utarbeidelse av et overordnet planverk innen utvikling, drift og forvaltning av bygdemuseet, og samarbeider med museets venner og frivillige ved behov.

Distriktsseksjonen har ingen drifts- eller forvaltningsansvar for bygdemuseet.

Avtalen mellom Museet Midt og kommunene definerer følgende kjerneoppgaver for distriktskonservatorene:

- Faglig rådgiving ved restaurering i samsvar med museale kravspesifikasjoner for bygninger, anlegg og samlinger som ikke omfattes av fredningsbestemmelser.
- Rådgiving ved vedlikehold av bygninger og anlegg, herunder tekniske installasjoner.
- Rådgiving til registrering, bevaring og konservering av gjenstander (samlinger) og interiører.
- Rådgiving til utstillingsproduksjon og utvikling ved anlegget.
- Bidra til økt formidling og utarbeidelse av formidlingsmateriell ved de enkelte museumsanlegg.
- Medvirke til publikumsrettet drift av bygninger og anlegg.
- Bidra til markedsføring av kommunens publikumsrettede museumstilbud gjennom tilgang til markedsføring på MM IKS sine hjemmesider på internett.
- Rådgiving og bistand ved prosjektsøknader.
- Yte faglig bistand gjennom tilbud om kurs i regi av MM IKS.
- Avtalen omfatter tilknytning til museumsregistreringssystemet PRIMUS via MM IKS sitt abonnement på denne ordningen.
- MM IKS forplikter seg til å gjennomføre minimum to møter/befaringer i hver kommune i løpet av året.
- Rådgiving i forbindelse med attraksjonsutvikling.

Organisasjonskart

Fortrinn, utfordringer og ambisjoner

Fortrinn, utfordringer og ambisjoner er satt av utviklingsplanens arbeidsgruppe.

Museets særlige fortrinn

Administrasjon

- Kort beslutningsvei mellom aktørene i organisasjonen og samarbeidspartnere
- Godt samarbeid mellom kultursjef og frivillige
- God lokalhistorisk kompetanse blant frivillige
- Mange besøkende har et forhold til museet, enten ved å ha vært elever her selv eller gjennom besøk om sommeren eller i regi av skole/Den Kulturelle Skolesekken

Bygningsvern

- Skolebygg bevart på opprinnelsesstedet

Samling

- Relativt stor gjenstandssamling
- Gjenstandssamling innen flere tema
- Mange av gjenstandene er registrert i kartotek og WinReg (Windows Regimus)
- Mange av gjenstandene har tilhørighet til husene

Formidling

- Gode arenaer for unik tematisk formidling i skolestua
- Etablert samarbeid med skole
- Digital formidling via Facebook fra venneforeningen
- Godt grunnlag for dokumentasjon gjennom førstehåndsinformanter som selv gikk på Hilstad skole

Museets utfordringer

Administrasjon

- Manglende planverk og målsettinger
- Manglende kunnskapsgrunnlag for å ta beslutninger og veivalg
- Manglende rekruttering
- Manglende politisk forankring hos kommunen som eier
- Manglende el-kapasitet og utdatert el-anlegg
- Manglende tilgang til internett
- Mangel på innlagt vann på stedet
- Manglende økonomiske midler til drift

Bygningsvern

- Etterslep på vedlikehold og restaureringer i tråd med antikvariske prinsipper
- Manglende økonomiske midler til vedlikehold

Samling

- Manglende lagringsforhold for sårbare gjenstander
- Manglende lagerkapasitet for store gjenstander
- Manglende digital registrering og tilgjengeliggjøring av samling

Formidling

- Lokaler er ikke tilpasset servering, publikumssamlinger eller temporære utstillinger
- Begrensede parkeringsmuligheter
- Beliggenhet i utkanten av regionen

Museets ambisjoner (disse punktene implementeres i tiltaksplanen):

Administrasjon

- Styrke politisk og administrativ forankring og velvilje
- Styrke nåværende organisering og sikre god rekruttering
- Forankre museets virksomhet i faglig planverk
- Skape lokalt engasjement og interesse for museet
- Samarbeide med næringsaktører innen turisme og stedsutvikling

Bygningsvern

- Anlegget skal være på et løpende vedlikeholdsnivå
- Anlegget skal imøtekomme antikvarisk prinsipper
- Økt lokal bygningsvernkompetanse i samarbeid med Museet Midt IKS

Samling

- God og aktiv brannvernorganisering
- God oppbevaring av samlingene
- En inntakskomite som jobber ut fra en innsamlingsplan
- Gjenstandssamlingen skal være registrert og digitalt tilgjengelig

Formidling

- Styrke satsning på skolehistorie
- Fornye basisutstillinger, og sikre god faglig kvalitet på utstillinger
- Regelmessige temporære utstillinger
- Faglig forankret formidling til ulike målgrupper, inkludert barn og unge
- Synliggjøre museet på ulike steder i kommunen

Tiltaksplan 2022-2032

Tiltaksplanen gir et overordnet blikk på hvilken retning man ønsker å utvikle Flatanger Bygdemuseum i de neste ti årene. Tiltaksplanen tar utgangspunkt i ambisjonene arbeidsgruppen for utviklingsplanen har utarbeidet for bygdemuseet.

Administrasjon

Det er et mål at den politiske forankringen til Flatanger bygdemuseum styrkes. Kommunestyret skal derfor orienteres om museets strategi og utvikling innenfor hver valgperiode, og få mulighet til å komme med innspill. Målet er å oppnå større bevissthet om politisk eierskap i arbeidet med strategisk utvikling av Flatanger bygdemuseum.

Det er et godt samarbeid mellom kultursjef og Museet venner, men samtidig er det fortsatt et behov for å styrke den administrative forankringen. Museets venner bidrar til å skape lokalt engasjement. Det er viktig at administrasjonen støtter opp under dette arbeidet for å sikre god interesse om museet. Et viktig mål de neste årene er å jobbe målrettet med rekruttering ved å ha bevissthet omkring dette i møte med publikum.

Det er et stort potensial i å styrke samarbeidet med andre næringsaktører innen lokal turisme og stedsutvikling, og et er et mål at bevisstheten om Flatanger Bygdemuseum øker hos lokale aktører innenfor disse næringene.

I de kommende årene vil man i samarbeid med Distriktsseksjonen utarbeide en rekke planverk innen drift og forvaltning for å sikre faglig utvikling av bygdemuseet.

Bygningsvern

Flatanger bygdemuseum har bygninger som står på sin opprinnelige plass, og skolebygget med lærerbolig har et klart fortrinn i regional museumssammenheng.

Distriktsseksjonen gjennomførte i 2020 en byggteknisk gjennomgang av bygdemuseet sammen med en håndverker. Dette ga en samlet oversikt over vedlikehold- og restaureringsbehovet ved bygdemuseet. Generelt sett er det et etterslep på vedlikehold og manglende restaurering. Det er derfor et mål å styrke bygningsvernet, og sikre det antikvariske nivået. Et ledd i dette arbeidet er å øke lokal bygningsvernkompetanse, hvor Distriktsseksjonen bidrar med råd og veiledning. I tillegg tilbyr Museet Midt IKS håndverker kurs for lokale håndverkere og frivillige ved bygdemuseet.

I forbindelse med den byggtekniske gjennomgangen av bygdemuseet ble det gjort en verdivurdering av byggene sett i en regional sammenheng. Den sammenbygde skolen og lærerboligen er vurdert til middels verdi, da vi ikke har andre slike sammenbygde bygg. Distriktsseksjonen vil derfor oppfordre til å være ekstra nøye med å følge antikvariske prinsipper på disse byggene.

Samlingsforvaltning

Gjenstandssamlingen ved Flatanger bygdemuseum favner flere ulike temaer, som for eksempel daglig liv, skolehistorie og kystkultur. Generelt er det et behov for en samlingsgjennomgang, for å få en oversikt på hva man har og hvilken tilstand de ulike gjenstandene er i. En slik gjennomgang vil også gi oversikt på eventuelle mangler i samlingen, og gi grunnlag for en mer målrettet innsamling formulert gjennom en innsamlingsplan.

Gjenstandene er eid av Flatanger kommune. Eventuelle inntak av gjenstander på vegne av kommunen skal drøftes i egen inntakskomite med faglig bistand fra Distriktsseksjonen. Gjenstandene er i dag registrert på kartotekkort, og det er et mål å få sikre denne informasjonen, samt å gjøre den digitalt tilgjengelig. Dette er et svært tidkrevende arbeid og vil bli gjennomført av frivillige med opplæring og oppfølging av Distriktsseksjonen.

Distriktsseksjonen gjennomførte i 2022 en sikringsgjennomgang som tok for seg risikofaktorer som brann, tyveri, klima og miljø. Gjennomgangen viste en særlig utfordring knyttet til brannvern og skadedyr. Det er viktig av teknisk etat blir involvert i utvikling av en trygg brannvernorganisering og i etableringen av brannrutiner for å sikre folk og hus.

Formidling

Flatanger bygdemuseum har flere tema- og miljøutstillinger, men det er mye uutnyttet potensiale i disse. Det er derfor et mål å revitalisere og fornye utstillingene basert på en gjennomarbeidet romplan for hele museumsanlegget. Romplanen vil gi føringer for bruk av anlegget, og sikre arealer til nødvendige museale formål som lager, ulike utstillingsarealer, publikumsarealer og areal for bevertning. I første omgang vil skolestua bli prioritert, det fordi man ønsker å styrke satsningen på skolehistorien. Dette er også viktig med tanke på kildeinnsamling, da man enda har tilgang til førstehåndsinformanter. Distriktsseksjonen vil bidra til økt faglig kvalitet og forankring både i arbeidet med utstillinger og øvrig formidling.

Det meste av formidling foregår per i dag av frivillige på åpningsdagene om sommeren. Mange er innom i løpet av en sesong, både fastboende og turister. Det skal utvikles målrettet formidling mot ulike grupperinger. Barn og unge vil bli særlig prioritet, og man ønsker å skape tilbud som kan inngå i den lokale DKS-planen. Formidlingstilbudet til barn og unge skal faglig forankres i nasjonale og lokale læreplaner.

Det er en målsetting å synliggjøre bygdemuseet på ulike steder i kommunen blant annet med bruk av andre visningssteder. Dette vil bidra til økt bevissthet omkring bygdemuseet både hos lokal befolkning og turister.

Handlingsprogram 2022-2025

Konkrete tiltak for den nåværende perioden. Handlingsprogrammet revideres hvert 3. år.

Tiltak	Tid	Ansvarlig
Politisk forankring av utviklingsplan	2022	Kultursjef og Distriktsseksjonen
Utvikling av brannvernorganisering og etablering av brannvernsrutiner	2022-	Teknisk etat og Museets Venner
Restaureringstiltak tak på skole	2023	Teknisk etat
Etablerer gode rutiner for inntak av samling	2023	Kultursjef og Distriktsseksjonen
Oppstart samlingsgjennomgang	2022-	Distriktsseksjonen og Museets Venner
Romplan for skolehus og lærerbolig	2023	Kultursjef, Museet Venner og Distriktsseksjonen
Fornyng av basisutstilling, skolehistorie	2023-	Kultursjef, Museet Venner og Distriktsseksjonen
Etablere et temporært visningssted utenfor bygdemuseet	2023	Museets Venner
Presentasjon om Distriktsseksjonen og Flatanger Bygdemuseum til politikere	2024	Distriktsseksjonen
Innsamlingsplan	2024	Kultursjef, Museet Venner og Distriktsseksjonen
Restaurering/skifting av vinduer	2024	Teknisk etat
Registrering i Primus	2024-	Frivillige med veiledning fra Distriktsseksjonen
Tilgjengeliggjøre gjenstander på Digitalt Museum	2025-	Distriktsseksjonen
Invitere politikerne på befarng av bygdemuseet	2025	Museets Venner
Tilbud til skoler som inngår i Lokal DKS-plan		Kultursjef og Museets Venner

Planlagte tiltak 2026-2032	Tid	Ansvarlig
Prosjekt Uthus	2026	Teknisk
Videreføre arbeid med realisering av romplan	2026	